

Anmeldte tilfælde

Der blev anmeldt 130 tilfælde af legionella-pneumoni (LP) med sygdomsdebut i 2008. Medianalderen var 63 år (spændvidde 24-89), og 81 (62%) var mænd. I 105 tilfælde var diagnosen verificeret ved dyrkning, påvisning af legionella-antigen i urin (LUT), signifikant stigning i L. pneumophila-antistoffer eller en kombination af andre tests. For de resterende 25 var diagnosen sandsynliggjort ved PCR (17 tilfælde), antistofmåling eller tvivlsomt positiv LUT. For 69 patienter forelå oplysning om mindst én disponerende faktor/grundsygdom, syv havde ingen dispositioner, og for 54 manglede oplysninger. Fordeling på smitte-kategorier fremgår af [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal anmeldte tilfælde af legionella-pneumoni, 2008

Kategori	To-tal	Verificeret	Disp. faktor	Døde
Rejserelat.	42	35	22	1
Nosokomial	9	9	7	3
Andre	79	61	40	8
I alt	130	105	69	12

[Tabel 2](#) viser fordeling på landsdele af verificerede tilfælde.

Tabel 2. Verificerede tilfælde af legionella-pneumoni erhvervet i DK, 2008. Antal og incidens pr. 10⁶

Landsdel	Antal	Incidens pr. 10 ⁶
København by	4	6,1
Københavns omegn	8	15,8
Nordsjælland	12	27,1
Østsjælland	2	8,6
Vest- og Sydsjælland	6	10,2
Fyn	8	16,6
Syddjylland	8	11,2
Vestjylland	6	14,1
Østjylland	9	11,1
Nordjylland	7	12,1
Ukendt	2	-
I alt	72*	13,1

*: inkl 2 rejserelaterede tilfælde erhvervet i DK

Rejserelaterede/importerede tilfælde

I alt 42 tilfælde var rejserelaterede, [tabel 3](#), heraf var 38 anmeldt til The European Working Group for Legionella Infections (EWGLI). Manglende anmeldelse til EWGLI skyldtes enten

LEGIONELLA-PNEUMONI 2008

Tabel 3. Rejserelaterede tilfælde af legionella-pneumoni fordelt på smitteland, 2008

Smitteland	Antal tilfælde
Italien	9
Spanien	7
Tyrkiet	7
Thailand	4
Grækenland	3
Danmark	2
Øvrige Europa	4
Uden for Europa	4
Ukendt*	2
I alt	42

* Ophold i flere europæiske lande

utilstrækkelige oplysninger, ophold på privat adresse under rejsen eller tvivlsom diagnose. Fire danskere, smittet i Tyrkiet, havde boet på samme hotel, og yderligere fire havde i hhv. Thailand og Spanien boet på hoteller, hvorfra der blev rapporteret om flere europæiske tilfælde.

Nosokomielle tilfælde

Der blev anmeldt ni tilfælde af formodet eller sikker nosokomial smitte, hvoraf tre døde. I alt fire af patienterne havde malign sygdom, tre var i immunsupprimerende behandling, mens disponerende faktorer var uoplyst for de sidste to.

Andre smittesteder

En patient blev smittet under arbejde på skib (havde ikke været i land i hele inkubationstiden), og for yderligere syv blev arbejdspladsen angivet som mistænkt smittested. Smitte i beboelsesejendom blev påvist ved vandprøver i fire tilfælde. I to tilfælde blev plejehjemsbeboere smittet. I 2008 blev et udbrud af LP i en beboelse med flere boligblokke med samme vandforsyning i Hovedstadsområdet påvist ved sammenligning af patient- og vandprøver. To personer, hvoraf én døde, blev med sikkerhed smittet i ejendommen. Efter påvisning af Legionella i vandet i ejendommen, blev der iværksat tiltag for at rense vandinstallationerne for Legionella.

Laboratoriepåviste tilfælde

SSI har kendskab til 125 laboratorie-påviste tilfælde af LP i 2008 (dyrkning, LUT, signifikant antistofstigning og PCR). Heraf 105 verificerede

som angivet ovenfor, og 19 tilfælde kun påvist ved PCR (heraf kun én non-pneumophila). Kun to af disse tilfælde er ikke anmeldt.

Fra 49 patienter blev Legionella species isoleret ved dyrkning, hvilket var noget færre end de seneste år. Isolaterne fordelte sig med 36 L. pneumophila serogruppe (sg) 1 (23 Pontiac og 13 non-Pontiac), ét sg 2, ni sg 3, to sg 6 og ét L. bozemanii. Fordelingen er således stort set som i de sidste år.

Kommentar

Antallet af anmeldte tilfælde er lidt højere end de foregående år, mens fordelingen på smitte-kategorier er nogenlunde den samme. Legionella-sygdom er kun anmeldelsespligtig, hvis patienten har pneumoni, og det bør derfor anføres på anmeldelsen, hvordan pneumoni er påvist.

Legionellabakterier findes i vand og kan formere sig ved temperaturer op til 50° C. Infektion erhverves ved indånding af en bakterieholdig aerosol, fx fra boligere, hotellers, sportsanlægs eller hospitalers vandforsyning. Andre beskrevne smitekilder er køletårne, spabade og vandforstøvningsanlæg. Identifikation af smitekilde har betydning for at forebygge yderligere tilfælde.

Sikker påvisning af en smitekilde kræver, at legionella-isolater fra denne og fra patienten findes identiske ved typningsmetoder. I ikke-dyrkningspåviste tilfælde kan en smitekilde mistænkes ud fra andre laboratorieundersøgelser eller epidemiologiske oplysninger, men ikke bevises. På den baggrund er den mulige nedgang i antallet af dyrkningsverificerede tilfælde bekymrende.

Tilfælde regnes som nosokomielle eller rejserelaterede, hvis patienten har været hhv. indlagt eller bortrejst i inkubationstiden (2-10 dage). Smitte under rejse antages som regel at være sket på hotel, og hvert år ses ophobede tilfælde blandt personer, der har boet på samme hotel. (S. Uldum, ABMP, G. St-Martin, K. Mølbak, Epidemiologisk afdeling)

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2009 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 39 2009	Kum. 2009 ¹⁾	Kum. 2008 ¹⁾
AIDS	1	29	29
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	0	9	4
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	11	22
Gonoré	9	415	289
Hepatitis A	3	29	36
heraf smittet i udlandet	3	22	22
Hepatitis B (akut)	0	20	19
Hepatitis B (kronisk)	3	124	142
Hepatitis C (akut)	0	13	6
Hepatitis C (kronisk)	3	213	258
HIV	8	190	178
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	4	86	81
Kolera	0	0	1
Legionella pneumoni	1	101	95
heraf smittet i udlandet	0	25	34
Lepa	0	0	0
Leptospirose	0	0	2
Levnedsmiddelbåren sygdom	11	411	636
heraf smittet i udlandet	1	73	109
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	5	3
Listeria monocytogenes	0	4	1
Streptococcus pneumoniae	0	60	69
Anden ætiologi	0	9	17
Ukendt ætiologi	0	11	17
Under registrering	7	23	-
Meningokokksygdom	0	54	43
heraf gruppe B	0	30	18
heraf gruppe C	0	19	14
heraf uspec.+ andre	0	5	11
Mæslinger	0	9	10
Neuroborreliose	3	30	40
Ornitose	0	9	2
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	2
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	6	81	62
heraf smittet i udlandet	0	60	51
Syfilis	10	212	94
Tetanus	0	0	2
Tuberkulose	4	278	290
Tyfus/paratyfus	0	19	27
heraf smittet i udlandet	0	16	21
VTEC/HUS	2	111	112
heraf smittet i udlandet	0	29	37

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2009 og i samme periode 2008

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 39 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	3	168	150
Gonokokker	9	335	279
heraf kvinder	4	93	57
heraf mænd	5	242	222
Listeria monocytogenes	8	63	37
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	3	50	61
Serumpøver ⁴⁾ MPT	3	86	65
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	0	113	112
Gruppe B streptokokker	0	88	93
Gruppe C streptokokker	0	29	14
Gruppe G streptokokker	8	134	100
S. pneumoniae	11	784	699
Tabel 3	Uge 37 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
MRSA	13	529	492
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	47	2309	2472
S. Enteritidis	17	437	443
S. Typhimurium	15	656	1479
Andre zoon. salmonella	15	513	756
Yersinia enterocolitica	2	166	240
Verocytotoksin-producerende E. coli	1	111	110
Enteropatoogene E. coli	9	157	133
Enterotoksogene E. coli	4	237	294

²⁾ Kumulativt antal i 2009 og i samme periode 2008

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

⁴⁾ Serumpøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2007/2008/2009

